

DYSTERJORDET ANDELSLANDBRUK

Virksomhetsplan 2021

Virksomhetsplanen er et levende dokument som revideres årlig. Den kan ses på som et supplement til vedtektene, som samler og utdyper enkelte temaer etter behov.

1) Antall andelshavere

I vedtektene § 4 heter det "Styret kan bestemme en øvre grense for antall andelshavere hvis gjennomføringen av driften krever det." Styret har i forslag til budsjett 2021 tatt utgangspunkt i 135 betalte vanlige andeler og 10 arbeidsandeler på bakgrunn av erfaringene fra de siste årene. Vi ser at medlemsmassen har stabilisert seg rundt dette tallet. I 2020 hadde vi 148 fulle andeler (eksl. babyer – det var 13!).

Gartner og daglig leder har gratis andel iht. ansettelseskontrakt. Dersom økonomien tillater det, styremedlemmer får gratis andel for å anerkjenne det arbeidet de gjør for andelslandbruket. (Se neste punktum).

Derfor skal totale andeler som Dysterjordet andelslandbruk kan støtte i 2021 være ca. 155.

Mulighet for påmelding til årets sesong lukkes for alle ca. 20. april 2021. Hvis det er flere som ønsker medlemskap innen 20.04 vil styret vurdere å øke antallet.

2) Gratis andeler til styremedlemmer

Dersom økonomien tillater det, styremedlemmer får gratis andel for å anerkjenne det arbeidet de gjør for andelslandbruket. Disse andelene vil komme i tillegg til de som det er budsjettet med.

Til vurdering på årsmøtet:

Styremedlemmer får gratis andel dersom økonomien tillater det, mot at de forplikter seg til oppfølging av definerte arbeidsoppgaver for andelslandbruket.

3) Organisering og kommunikasjon

Effektiv organisering og god kommunikasjon forblir grunnlaget for velfungerende andelslandbruket. Åpen kommunikasjon og gjennomsiktighet er avgjørende for å bygge tillit, og en effektiv organisering kan bidra til å øke engasjementet og resultatet av andelshavernes arbeidsinnsats.

For å sikre en god kommunikasjon, må alle andelshaverne (minimum én per familie) være tilgjengelig på e-post. Daglig leder betjener e-postadressen andelstrandbruk@dysterjordet.no, gartner har e-postadressen gartner@dysterjordet.no og styreleder har styret@dysterjordet.no.

E-post er hovedkanalen for kommunikasjon mellom daglig leder/gartner/styre og andelshaverne, med en ukentlig e-post i sesongen. Relevant informasjon vil også legges ut på hjemmesiden og på Facebook. Det er viktig at de som har/bruker Facebook klikker på 'following' på gruppen vår «Dysterjordet andelslandbruk medlem». Der kan medlemmer kommunisere med hverandre og dele tips og oppskrifter.

I 2020, var vi i tett kommunikasjon med kommunens overlege når de gjeldet dugnader. Dette vil vi fortsette med i 2021.

Vintermøte Hensikten med vintermøtet er å få fram synspunkter og kommentarer fra medlemmene som kan tas med i planene for neste år, slik at vi – kan fokusere ikke får disse diskusjonene på årsmøtet. Vintermøtet i 202 hadde mange deltakere som jobbet i grupper med bestemte emner for å informere dette dokumentet og våre strategier for 2021. Dette formatet fungerte bra, møtet var inspirerende og vi gleder oss til å gjøre det samme i 2021.

Vi vil gjerne oppmuntre folk å blir engasjerte andelshavere slik at vi kan skape aktive arbeidsgrupper. Det er ønskelig at hver arbeidsgruppe velger en leder fra medlemmene, og hver arbeidsgruppe får en kontaktperson som enten er medlem av styret, daglig leder eller gartner. Disse kan også ved behov delta i arbeidsgruppen. Det er ønskelig at kommunikasjonen med arbeidsgruppene går via lederen i arbeidsgruppen til kontaktperson i styret.

I 2021 skal andelslandbruket fortsette med følgende arbeidsgrupper:

- Urtegruppa
- Anleggsgruppe: Denne gruppa hjelper til med å sette opp og vedlikeholde vanningsanlegg, redskapsskjul mv.
- Kurs og sosialt: Vi håper denne gruppe blir enda mer aktiv i 2021. Gruppen kan arrangere piknik på jordet, kurs, høsttakkefest og annet avhenging av pandemien.
- Barnegruppe: Ansvar for dyrking på barnejordet og aktiviteter rettet mot barna. Denne gruppen settes i gang dersom noen tar initiativ til å drive den.
- "SOS-gruppe" som kan bistå gartner og/eller daglig leder på kort varsel ved spesielle behov.
- Web/Admin/Sosial media/presse gruppe
- Faddergruppe med «opplæring»/ informasjon til nye medlemmer

4) Medlemskap

Siden 2015 har Dysterjordet hatt ordinære andeler for enkeltpersoner: voksne, ungdom og barn. Andelshaverne har vært ansvarlige for registrering/påmelding hvor etter har de betalt kontingenter. Dysterjordet andelslandbruk fortsetter med slike andelstilbud i 2021 med følgende endringen til andelesprisene og fakturering etter vurdering:

***Om 'familie/kollektive andel'**

Styret har vurderte forslag av en 'familieandel' og bestemte å ikke inkludere en slik andel til flere personer, voksne og barn sammen i en familie. Dette er fordi vi anerkjenner at alle familier er ikke like, og at det også er mange kollektiver i Ås. Med den nåværende medlemsstrukturen kan en familie selv bestemme hvor mange andeler de vil og kan

kjøpe. Imidlertid vil vi gjøre det billigere for flere mennesker å bli med.

Eldreandel

For å gjøre andelslaget vårt mer inkluderende, foreslår vi en billigere andel for personer over 75 år: 1500kr.

Fakturering

I 2021 skal eksisterende medlemmer få en faktura automatisk når andelslandbruket åpner for den 2021 sesonge, og deretter. Denne endringen er basert på forventningen om at andelshavere fortsetter med gården og ikke trenger å registrere/påmelde seg hvert år. Andelshavere kan sende en melding til daglig leder om de vil ikke bli med.

5) Alternativer til ordinært medlemskap - tilleggsmedlemskap

Tilbud til skoler, barnehager og andre grupper i nærmiljøet

Dysterjordet andelslandbruk hadde i 2018 og 2019 flere skoleandeler. Prosjektet var ikke av interesse til skolene i 2020 på grunn av corona. Vi forsetter med skoleandeler i 2021. Ved forespørsler fra andre organisasjoner vil daglig leder/gartner/styre vurdere hver enkelt henvendelse.

Nye studenter til Ås

I 2021, basert på vekst sesongen og avligner, hvis vi har kapasitet, kan nye studenter som flytter til Ås om høsten få tilbud til å være med.

- a) Nye studenter kan melde seg inn individuelt på høsten etter studiestart om gartneren viser at vi har kapasitet
- b) Maksimum x studenter, gartner anbefaler, daglig leder kontaktansvarlig
- c) Obligatorisk introduksjonsmøte på jordet
- d) Kan høste iht. høstmelding
- e) Forplikter seg til minimum 6 dugnadstimer (påmelding ordinære dugnader).
- f) Inviteres til høsttakkefest
- g) Studentene må føre logg over sine aktiviteter på jordet.
- h) Dersom de blir værende i Ås og ønsker å melde seg inn som vanlig medlem sesongen etter, betaler de ikke innmeldingsavgift

Arbeidsandeler

Et begrenset antall personer kan få medlemskap til en lavere pris mot å legge inn flere arbeidstimer. Medlemskapet vil være likestilt med andre fulle andeler, og gi stemmerett på årsmøtet

Antall arbeidsandeler er satt til maksimum 10 stykker i 2021.

Årskontingenten for slik plass er kr 1500,- og en må bidra med 26 arbeidstimer.

Arbeidstimerne vil organiseres og følges opp av gartner.

Søknad om slikt medlemskap må sendes til daglig leder.

Husstandsmedlemer

I 2019 introduserte vi konseptet av husstandsmedlemskap som ikke får en del av avlinger men er medlemmer, har rettet til å stemme og kan være på åkeren, bidra på dugnader og delta i sosiale og kunskap arrangementer. Konseptet av husstandsmedlemskapet fortsetter i 2021 men må forklares bedre.

6) Utkast til aktivitetsplan 2021

Følgende aktiviteter for andelshavere vil prioriteres, men gjennomføringen vil være

avhengig av corona pandemien, andelshavernes engasjement, interesse og evt. finansiering.

- Tilbud til medlemmer til å bruke sosial område – med ved og grillkull kjøpt med gårdens penger.
- Faddergrupper/ opplæring for nye andelshavere
- Felles dugnader
- Felles innhøsting og markvandring
- Felles arrangementer på jorden, for medlemmer og åpent for alle
- Høsttakkefest
- Begrenset tilbud om høstehjelp
- Åpen økologisk gård eller lignende

For oppfølging av aktivitetsplanen mm. vil det arrangeres et åpent møte i april. Vår møtet er en arena der andelshaverne kan dele og diskutere idéer og komme med konkrete innspill til arbeidsplanen, arbeidsgrupper etc.

Forskning

I tillegg er det interesse for å fortsette registreringen av avlinger med forsker, Ola Hanserud 2021. Målet er å få bedre tall på hva som tas ut av avling fra jorden.

7) Utkast til vekstplan

Vekstskifte

Vi har et vekstskifte hvor de ulike (største) grønnsaksplantefamiliene er representert med hvert sitt skifte. Disse roterer over området hvert år for å motarbeide oppformering av sykdommer, skadegjørere og lignende. Det gjelder spesielt for de kulturene som er spesielt utsatte, for eksempel korsblomst-, løk, potet og skjermplantefamilien. Jordskokk og tomat vil ikke være med i rotasjonen. Grønnsakssengene/bedene er standardisert med lengde 20 meter. Det vil bli anlagt større felter for grønngjødsel, og trolig vil også dette kunne brukes til kompostering.

Sorter/type grønnsaker og mengder

Erfaringer og ønsker fra vintermøtet blir tatt med i betraktning når planen utarbeides i detalje. Det vil legges opp til at det blir et utvidet høstevindu på flere av vekstene, ved å plante i enda flere hold på mange kulturer, og også utnytte tunnelen mer til dette. For eksempel tidlig salat, reddiker, betes, gulrot osv. plantet i tunnelen. Det er av erfaring mye bladgrønt tidlig i sesongen, så å kunne utvide tilbudet av for eksempel rotfrukter her er ønskelig. Det vil være fokus på sortsmangfold, som nevnt i strategidokumentet vårt, i tillegg til den grunnleggende produksjonen.

Gjødsling

Det vil bli gjødslet med storfetalle fra Dyster gård, pelletert økologisk hønsegjødsel, og noe kompost i henhold til vedtatt gjødselplan og Debio-regelverk.

Småplanter

Det vil bli økt satsing på småplanter i 2021, og da eget oppal. Første hold vil fortsatt kjøpes inn på en del kulturer, men det meste annet har vi nå ha eget oppal på. Mer bruk av småplanter framfor direktesådd vil i mange kulturer gi økt avling pga. jevnere spiring, mindre ugresspress og bedre plassutnyttelse.

Ugrasregulering

Ugress er alltid den største utfordringen i økologisk dyrking. Hos oss er det spesielt to flerårige ugress som er vanskelige å kontrollere. Åkertistel og kveke.

Åkertistelen formerer seg ved kraftige rotutløpere som går dypt under jorda. Så langt ned at det ikke nytter å pløye for å fjerne dem. Hvis de blir forstyrret i spirefasen i mai/juni skyter plantene ut enda flere og kraftige rotskudd. Dette fikk vi erfare i 2020 da vi harvet noen felter mot kveke. Der lå det latente åkertistelskudd under jordoverflaten og vi oppformerte tistelen. Rotskuddene er sprø og knekker lett, og rotbiter på 5 cm kan spire fra 15 cm dyp. Den er altså best å la være tidlig i sesongen og så luke bort eller slås når den har 4-8 blader i flere omganger. Vi luket mye, men den er en standhaftig sak. Det var effektivt å dekke den med jorddekkeduk og det ser ut til å at å dekke felt for felt kan være en god måte å redusere både dette ugresset og kveken.

Kveke er en annen ugrei plante som det er mye snakket om i økologisk dyrking fordi den er så vanskelig å bli kvitt. Den formerer seg på tre ulike måter og har slik klart å spre seg over hele den nordlige halvkule (med litt hjelp av oss mennesker). Den formerer seg mye ved rotskudd og breier seg utover. Den kan harves opp og tørkes i overflaten, men små rotskudd kan som åkertistel skyte nye skudd, så den beste metoden er av erfaring tildekking gjennom en hel sesong.

Skilting

Vi planlegger til å bestille skilt som mange andelsgårder bruker nå.

Ekstra hjelp på jordet

En gartnerassistent som kan assistere gartner ved behov, særlig i de mest aktive månedene er ønskelig.

8) Etablering av leir oven

I 2020 har styremedlemmer fra sosiale- og anleggs gruppene forsket på byggingen av en leireovn til pizza-laging og baking for å bidra til andelslandbruketets sosiale liv. Vi har bestemt til å byggen den med hjelp fra en murer som skal holde et kurs – medlemmer betaler for kurset om de vil bli med, kurs kostnader skal til mureren. Andelslandbruket dekker kostnader av materialer.

9) Andelshavernes rettigheter og plikter

Andelshaverne har rett på en andel av produksjonen, husstandsmedlemer har ikke det. Medlemskapet er personlig. Andelshaverne høster grønnsaker til eget forbruk og bare andelshavere og husstandsmedlemer kan delta på jordet. Ved spesielle behov kan det tilrettelegges for hensiktsmessige avtaler. Besøksdager for familie og venner uten medlemskap vil arrangeres.

Andelshavernes innsats er essensiell for et velfungerende andelslandbruk. Budsjettet er stramt, og en vellykket produksjon er avhengig av andelshavernes arbeidsinnsats.

I vedtektene § 4 heter det "Alle andelshavere plikter å bidra med et antall arbeidstimer pr år. Antall timer foreslås av styret og vedtas av årsmøtet." Styret foreslår å videreføre dugnadsplikten fra tidligere år med minimum på 6 t per voksne medlem for 2021. Med en medlemsmasse på 135 hele, betalte andeler vil dette med anslagsvis 85 % voksne utgjøre 688 arbeidstimer.

Som dugnad teller organiserte dugnader, styreverv, revisoroppgaver eller andre

oppgaver avtalt med daglig leder eller gartner (f.eks. ta ansvar for en arbeidsgruppe eller aktivitet).

Til vurdering på årsmøtet:

Hver voksne andelshaver skal bidra med minimum 6 t arbeidsinnsats for andelslaget i 2020.

Etter potet opptakk, 2020. Foto: Aurora Mæhle Førland.